

Hospitals de Catalunya

L'Hospital Civil de Mahó

per

LLORENÇ PONS I MARQUES

No és possible, avui per avui, de precisar ni l'època del primer hospital de caritat que va tenir Mahó, ni el lloc on s'alçava.

Segons una nota que amablement m'ha estat facilitada pel senyor Hernández Sanz, cronista de la Universitat de Mahó, en el segle XVI estava ja instal·lat l'hospital entre els carrers actualment coneguts per Sant Roc, Bonaire i Rosari, formant part de l'edifici l'església de la Santíssima Trinitat, coneguda vulgarment per l'Església de l'Hospital, en la qual, durant molts anys, fins a principis del segle XVII, celebrà les seves juntes la Universitat.

Ocupada Menorca pels anglesos en 1713, i una vegada establert en 1720 el "Tribunal del Vicealmirantazgo", s'apoderaren aquells de l'hospital, que destinaren a oficines, i de l'església, que fou dedicada a pràctiques de la seva religió. Els malalts, segons es diu, foren traslladats a una casa llogada per la Municipalitat mentre es procedia a edificar un altre hospital de nova planta.

La Municipalitat determinà aixecar el nou edifici a uns terrenys que posseïa a la vora de l'actual carrer del Cos de Gràcia, on s'enterraven els difunts catòlics des que, en 1735, el Governador Kane s'havia apropiat del fossar o cementiri catòlic que el Municipi posseïa de temps enrera en

el lloc que avui ocupen els carrers d'Anuncivay i part del de Sant Ferran.

Sembla que a mig segle XVIII ja estava obert al públic, amb la seva capella i cementiri, el nou hospital civil, base del que actualment funciona. L'esmentada capella, que en el seu principi fou privada i destinada a ús exclusiu dels asilats, en 1771 fou oberta al públic, establint-se en ella les cofradies del Bon Pastor i de la Sang de Jesucrist, imatge aquesta que més tard, en 1813, fou traslladada a l'església de Sant Josep. El cementiri, després de beneït el nou que es va construir a la vora de l'ermita de Gràcia, l'any 1813, fou netejat i convertit en productiva horta de regadiu. L'edifici ha sofert diverses reformes, però la més important fou la realitzada l'any 1881, essent batlle de Mahó en Josep Vidal i Rubi. D'aquella data és l'actual façana, de quaranta metres d'ample, decorada en pilastres d'ordre dòric i un frontó triangular on es veuen esculpides les armes de la ciutat i la data de la reforma. També aleshores es feren a l'interior de l'Hospital moltes i molt bones obres de reforma i millorament.

En l'actualitat, l'edifici està format per la planta baixa i tres pisos. En la primera, instal·lada en una estància força espaiosa i ventilada, s'hi troba una grandiosa cuina econòmica, el menjador de